

σοπεντηκοστής.

Ἡ Μεσοπεντηκοστή, ὡστόσο εἶναι καί ἑορτή τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἀφοῦ ὁ Μεσσίας εἶναι ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ. Εἶναι Αὐτός πού, ἐνῶ δέν ἤξερε γράμματα, κατεῖχε τό πλήρωμα τῆς σοφίας. Γι' αὐτό ἔκανε ἐντύπωση ἡ διδασκαλία Του στό Ἱερό κατά τήν προαναφερθεῖσα ἰουδαϊκή ἑορτή. Στή Βιβλικοπατερική μας παράδοση ἡ λέξη «σοφία» ἔχει ἐνυπόστατο χαρακτήρα καί ἀναφέρεται στόν Υἱό τοῦ Θεοῦ πού ἐνανθρώπησε γιά τί σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Ἅγιος Ἐπιφάνιος λέει: «ἡ σοφία τοῦ Πατρὸς, ὁ ἐνυπόστατος Θεός Λόγος». Δέν εἶναι λοιπόν μία ἀφηρημένη σοφία, ἀλλά πάρεδρος μέ τό Θεό. Κάθεται στό θρόνο τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ καί βοηθᾷ τόν ἄνθρωπο, γι' αὐτό καί ὁ σοφός Σολομών παρακαλεῖ τόν Κύριο τῆς δόξης: «ἐξαπόστειλον αὐτήν ἐξ ἁγίων οὐρανῶν καί ἀπό θρόνου δόξης σου πέμψον αὐτήν, ἵνα συμπαροῦσά μοι κοπιᾶσῃ καί γνῶ τί εὐάρεστόν ἐστι παρά σοί» (Σοφ. Σολ. θ', 10). Ἡ Σοφία τοῦ Θεοῦ βρίσκεται πάντοτε ἐνωμένη μέ τό Θεό, γνω-

ρίζει τί βουλή Του καί συμμετεῖχε στήν δημιουργία τοῦ κόσμου. Ὁ Χριστός ἐπομένως εἶναι ἡ ἐνυπόστατη καί πραγματική Σοφία τοῦ Θεοῦ πού χαρίζει τό ὕδωρ τό πνευματικό σ' ὅλους τούς διψασμένους, πού εἶναι τό φῶς πού φωτίζει τή ζωή μας καί μᾶς ὁδηγεῖ στήν ἀλήθεια.

Ὑστερα ἀπό ὅσα ἔχουμε ἀναφέρει ἐγινε ἀπόλυτα σαφές πῶς ἡ Μεσοπεντηκοστή εἶναι μία – ἀπό ἄποψη περιεχομένου – σπουδαία ἑορτή τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἶναι ἡ ἑορτή, κατά τήν ὁποία ἀνυμνοῦμε τό Μεσσία Χριστό πού ταυτόχρονα ἀποτελεῖ τήν ἐνυπόστατη Σοφία τοῦ Θεοῦ. Δυστυχῶς ὁμως, ὅπως ἔχουμε ἤδη ἀναφέρει, λόγῳ τῆς ἔλλειψης ἱστορικοῦ ὑποβάθρου ἡ ἑορτή στερίθηκε τόν ἀπαραίτητο ἐκεῖνο λαϊκό χαρακτήρα, πού θά τήν ἔκανε προσφιλή. Εἶναι καιρός, λοιπόν ν' ἀνακαλύψουμε καί πάλι τό νόημα καί τό περιεχόμενό της. Νά συμμετέχουμε στή χαρά τῆς πανηγύρεως αὐτῆς, γιά νά λάβουμε ὡς ἀντίδωρο τῆς ἀγάπης Του τό ὕδωρ τό πνευματικό, τό Ἅγιο Πνεῦμα πού θά μᾶς χαρίσει ζωή αἰώνια.

Η ΔΙΑΦΟΡΑ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΥΣΗΣ

Ἐπισκόπου Καρπασίας κ. Χριστοφόρου

ΜΕΡΟΣ Α΄

Ἵρθόδοξη Παράδοση καί Δυτική Παράδοση

Εἶναι μεγάλη ἀνάγκη νά συνειδητοποιήσουμε τήν τεράστια διαφορά, ἡ ὁποία ὑπάρχει μεταξύ τῆς Ἵρθόδοξης-Ἀνατολικῆς-Πατερικῆς Παράδοσης καί τῆς Παπικῆς-Προτεσταντικῆς-Δυτικῆς Παράδοσης. Ἡ ἀναγκαιότητα αὐτή προκύπτει μέσα ἀπό τήν ἔνταξη ἀμιγῶς ὀρθόδοξων κρατῶν (π.χ. Ἑλλάδας, Κύπρου, Ρουμανίας, Βουλγαρίας κ.τ.λ.) στήν Ἐνωμένη Εὐρώπη. Πρέπει νά γνωρίζουμε ποιά εἶναι ἡ βάση, πάνω στήν ὁποία στηρίζονται τά δυτικά παπικά καί προτεσταντικά κράτη καί ποιά εἶναι ἡ βάση, πάνω στήν ὁποία θεμελιώνονται τά δικά μας Ἵρθόδοξα Κράτη.

Ὅπως χαρακτηριστικά σημειώνει ὁ μέγας θεολόγος τοῦ περασμένου αἰῶνα, π. Ἰουστίνος Πόποβιτς, ἡ Εὐρώπη κυριαρχεῖται ἀπό δύο βασικές τάσεις καί ἐπιδιώξεις: Τόν πόθο τῆς ἐξουσίας καί τῆς ἡδονῆς καί ἀπό τήν τάση γιά ἀπόκτηση τῆς κοσμικῆς γνώσης. Ὁλόκληρη ἡ Εὐρώπη «εἶναι ἡ ἐπιθυμία καί ὁ πόθος

τῆς ἐξουσίας καί τῆς ἡδονῆς καί ἡ γνώσις. Ἀμφότερα ἀνθρώπινα: Ἡ ἀνθρώπινη ἐπιθυμία καί πόθος καί ἡ ἀνθρώπινη γνώσις». Ὁλόκληρη ἡ Εὐρώπη προσωποποιεῖται ἀπό τόν Πάπα καί τόν Λούθηρο: «Ὁ εὐρωπαϊκός πάπας εἶναι ἡ ἀνθρώπινη ἐπιθυμία τῆς ἐξουσίας. Ὁ εὐρωπαϊκός Λούθηρος, ἡ πείσμων ἀπόφασις τοῦ ἀνθρώπου τά πάντα νά κατανοηθῶν καί νά ἐξηγηθῶν μέ τόν νοῦν του. Ὁ Πάπας ὡς κυβερνήτης τοῦ κόσμου καί ὁ ἐπιστήμων ὡς κυρίαρχος τοῦ κόσμου».

Αὐτό εἶναι τό κατασκευάσμα, τό ὁποῖο σήμερα ἀποκαλοῦμε Ἐνωμένη Εὐρώπη. Ἡ βάση τῆς εἶναι ἡ νοοτροπία, κατά κόσμον παράδοση, τήν ὁποία ἀνέπτυξαν ὁ Πάπας καί ὁ Λούθηρος. Ὁ μέν Πάπας, μέ τήν ἀπαίτηση νά τοῦ ἀναγνωρισθῆ ἀφενός τό «ἀλάθητο» καί ἀφετέρου τό πρωτεῖο καί ἡ ἄσκηση κοσμικῆς ἐξουσίας, ἔθεσε τήν βάση ὥστε στήν Δύση κέντρο τῶν πάντων νά εἶναι ὁ ἄνθρωπος. Ἐφόσον ὁ ἄνθρωπος Πάπας αὐτοανακηρύσσεται «Ἀλάθητος» (Θεός) καί «Καίσαρας», δηλαδή γίνεται ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου, παύει πλέον στήν Δύση νά εἶναι τό κέντρο ὁ Θεάνθρωπος καί οἱ φίλοι Του (οἱ ἅγιοι) καί γίνεται κέντρο ὁ ἄνθρωπος μαζί μέ τίς ἐπιθυμίες του. Ὁ δέ Λούθηρος, ὁ ὁποῖος ἀπέριψε

τίς ἀξιώσεις τοῦ Πάπα, ἔπεσε σ' ἄλλο μεγάλο σφάλμα, στό νά προσδώσει στόν κάθε ἄνθρωπο τίς ιδιότητες τοῦ Πάπα. Ἐνῶ ὁ Πάπας διακηρύττει ὅτι μόνο αὐτός εἶναι ἀλάθητος, ὁ Λούθηρος (Προτεσταντισμός) διακηρύττει ὅτι ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἀλάθητος καί μπορεῖ νά κατανοήσει τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου ἀπό ὁμόνοιο του, μέ τόν νοῦν του. Ἐτσι ἔχουμε ἀπολυτοποίηση τοῦ μυαλοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τό ὁποῖο σημαίνει στήν οὐσία αὐτοθεοποίηση. Μέσα ἀπό αὐτή τήν θεώρηση μποροῦμε νά κατανοήσουμε γιατί στόν Προτεσταντισμό καί στόν Παπισμό ἡ «θεολογία», ἀπό βίωση τῆς ἄκτιστης ἐνέργειας τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, δηλαδή θέωση τοῦ ἀνθρώπου, κατάντησε μία στείρα ἐπιστημονική, φιλολογική καί ἐρμηνευτική προσέγγιση τῶν ἱερῶν κειμένων. Δυστυχῶς, τέτοια ἦταν καί εἶναι ἡ ἐπίδραση, ὥστε σήμερα οἱ Ἵρθόδοξοι Θεολογικές Σχολές νά καταντήσουν Πανεπιστημιακές Σχολές, οἱ ὁποῖες μεταδίδουν στους φοιτητές γνωσιολογικές, ὀρθολογιστικές γνώσεις πού δέν ἔχουν καμία σχέση μέ τήν ἐμπειρία τῶν ἁγίων, ὅπως αὐτή βιώνεται μέσα ἀπό τήν Ἵρθόδοξη Παράδοση. Αὐτό ἔχει ὡς συνέπεια τό μάθημα τῶν θρησκευτικῶν νά περάσει μέσα στήν ἐκπαίδευση, ὡς ἓνα μάθημα, τό ὁποῖο παρέχει γνώσεις καί ὄχι μετάγγιση τῆς ὄντως ζωῆς, τόν Χριστό.

Σήμερα, λοιπόν, ἐπιχειρεῖται νά δημιουργηθῆ καί νά ἐδραιωθῆ ἀνάμεσα στά εὐρωπαϊκά κράτη ἡ νέα εὐρωπαϊκή κουλτούρα (τρόπος ζωῆς), ἡ ὁποία θά ἔχει ὡς βάση τήν κοσμική γνώση, τήν ἡδονή, τήν ἐξουσία,

δηλαδή τόν ἄνθρωπο καί τήν ἱκανοποίηση τῶν κοσμικῶν ἐπιδιώξεων μέ ἀποκορύφωμα τόν ἀτομικισμό. Γιά νά ἐπιτευχθῆ αὐτή ἡ νέα κουλτούρα ἔχει ἐπιστρατευθῆ, μεταξύ ἄλλων, καί ἡ ἐκπαίδευση σ' ὅλες τῆς βαθμίδες (Δημοτική, Μέση, Ἀνώτερη), καθῶς καί κάθε λογῆς προπαγάνδα τῆς Δύσεως.

Ὅπως διαπιστώνεται, στόν τομέα τῶν σχολικῶν προγραμμάτων, ἀναμένεται νά δημιουργηθῶν τρεῖς πυρῆνες μαθημάτων κατά τήν διάρκεια τῆς βασικῆς ἐκπαίδευσης. Τόν πρῶτο πυρήνα θά ἀποτελοῦν μαθήματα πού θά στοχεύουν στήν προώθηση τῆς εὐρωπαϊκῆς ιδέας καί στή δημιουργία εὐρωπαϊκῆς συνείδησης, ὅπως Ἱστορία τῆς Εὐρώπης μέ ἔμφαση στήν κοινή πολιτιστική παράδοση τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐθνῶν, ἀνάλυση τῶν πολιτικῶν θεσμῶν τῆς Κοινότητας καί διδασκαλία τῶν ἰσχυρῶν κοινοτικῶν γλωσσῶν. Τόν δεύτερο πυρήνα θά ἀποτελοῦν μαθήματα ἐπιστημονικῆς καί τεχνολογικῆς φύσης (Μαθηματικά, Φυσικές Ἐπιστήμες, Μαθήματα Ὑγιεινῆς, Φιλοσοφίας, Ψυχολογίας, Κοινωνιολογίας, Πληροφορικῆς κ.τ.λ.) καθῶς καί μαθήματα Φυσικῆς καί Αἰσθητικῆς Ἀγωγῆς, τῶν ὁποῖων τό περιεχόμενο προοδευτικά θά τείνει νά γίνει κοινό σέ ὅλες τίς εὐρωπαϊκές χώρες μέλη τῆς Κοινότητας. Τόν τρίτο τέλος πυρήνα θά ἀποτελοῦν μαθήματα πού θά στοχεύουν στήν διατήρηση τῆς συνέχειας τῆς ἐθνικῆς παράδοσης καί κουλτούρας, ὅπως ἐθνική γλώσσα καί φιλολογία, ἐθνική ἱστορία, λαϊκή παράδοση, θρη-



Ο αγώνας της ΕΟΚΑ στην ποίηση του Κώστα Μόντη

Κυριακίς Βιλάνου
Φιλολόγου

Η ιστορία του τόπου μας σημαδεύτηκε - όσο λίγες στον παγκόσμιο χάρτη - από μία σειρά κατακτήσεων, εξαιτίας των γνωστών γεωγραφικών δεδομένων που καθιστούσαν τό νησί μύλο της ξριδος για τίς έκαστοτε δυνάμεις. «Νησί πικρό, νησί γλυκό, νησί τυραγνισμένο, κάνω τόν πόνο σου

νά πῶ καί προσκυνῶ καί μένω», γράφει ὁ Γιάννης Ρίτσος. Κι ὁ Κώστας Μόντης, στό ποίημα «**Κύπρος**», σχολιάζει τήν ἐπίκαιρη θέση τοῦ νησιοῦ καί τήν ἀπόστασή του ἀπό τή μητροπολιτική Ἑλλάδα μέ τή δική του χαρακτηριστική εὐστοχία:

Όλα τά φταῖς, τά φταῖς ἐσύ,
ἄκου με τώρα τί σου λέω,
τρελό, παράξενο νησί,
πού ξέκομψ ἀπ' τό Αἰγαῖο,
πού 'πες πώς πέφτατε πολλά
σ' ἓνα μικρούλη μαχαλά
κι ἔτσι ἀσυλλόγιστα μιά μέρα
ξεκίνησες γιά παραπέρα
καί γιά ἄλλες γειτονιές
μπαρκάρεις
νά γίνεις δῆθεν κανακάρης.

Καί τί θά γίνει τώρα,
θά σχίσουμε τά παλιά μας τετράδια
πού 'ταν γρατά χρωματιστά «Ἐνωσι»,
θά σχίσουμε τά παλιά μας σχολικά τε-
τράδια
πού 'ταν γρατά «Ἐνωσι» διακοσμημένα
μέ γαστριά καί
λεμονοβούς καί μαργαρίτες,
θά σχίσουμε τά παλιά ἀνεγνωστικά τῶν
παιδιῶν μας
μέ τίς ἐλλειπές σημαίες,
θά πετάξουμε τ' ἀγαπημένο ἀνεγνωστικό
σκοπερὶ τοῦ Τυραντίου
μέ τήν «Ἐνωσι» στό γέσο,
θά πετάξουμε τό χάρακά τους
καί τήν τοῦντα καί τή μπάλα καί τή πο-
δίστατο πού γράφαν «Ἐνωσι»;
Ἀλλήλα, πῶστε μου, τί θά γίνει τώρα,
(«Κύπρος 1974-1976»
Κώστα Μόντη)

Μά κοντά στίς συμφορές καί τίς κατακτήσεις, ἀπαντοῦν στήν ἱστορία τοῦ τόπου μας κι ἐκείνες οἱ πράξεις τοῦ ἥρωισμοῦ καί τοῦ μεγαλείου - τοῦ συχνά ἀνυπέρβλητου. Οἱ στιγμές πού κάποιες ψυχές ὑψώθηκαν πάνω ἀπό τό μπόι τους καί πάνω ἀπό τό μπόι τοῦ τόπου κι ἀνέβασαν τό λαό ὀλόκληρο σέ ἓνα ἄλλο ὕψος κι ἓναν ἄλλο θόλο· τόν οὐράνιο. Κι οἱ λογοτέχνες (οἱ ποιητές πρωτίστως), προσλαμβάνοντας τό μαῦρο καί τό ἄσπρο πού χρωματίζουν τήν ἱστορία μας, ἔκτιζαν ἀνεκάθεν τήν ποίησή τους μέ λέξεις φτιαγμένες ἀπό αὐτά τά κομμάτια τοῦ πόνου καί τῆς λαχτάρας, τῆς κατάκτησης καί τῆς ἐλευ-

σκεία κ.τ.λ.

Φαίνεται, λοιπόν, ὅτι θά ἐπικρατήσουν διάφορες τάσεις καί στήν χώρα μας πάνω στό κρίσιμο αὐτό θέμα. Ἀφενός μὲν θά ἐπιχειρεῖται ἡ προσαρμογή μας στήν νέα εὐρωπαϊκή συνείδηση καί στήν υἱοθέτηση κοινῶν προτύπων, ἀφετέρου δέ θά ἐπικρατήσει καί θά κυριαρχήσει ἡ ἀντίδραση, δηλαδή ἡ προσπάθεια βιώσεως τῆς δικῆς μας παραδόσεως, πού εἶναι τά ἀντισώματα τοῦ πνευματικοῦ μας ὀργανισμοῦ, τά ὁποῖα θά μᾶς βοηθήσουν νά μὴ χάσουμε τήν ταυτότητά μας καί νά μὴ ἀφομοιωθοῦμε στήν νέα πραγματικότητα μέ φοβερές συνέπειες στήν ζωή μας.

Ἦδη ἐδῶ καί ἀρκετά χρόνια, πρὶν ἀκόμα ἐνταχθοῦμε ἐπίσημα στήν Εὐρωπαϊκή Ἐνωσι, ἢ ὅπως ἦταν γνωστή στήν ἀρχική της μορφή Εὐρωπαϊκή Οἰκονομική Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.), εἶχαν ἀκουστῆ διαφορετικές ἀπόψεις καί ἐκτιμήσεις γιά τήν σχέση μεταξύ Ὁρθόδοξης Ἀνατολῆς καί Παπικῆς-Προτεσταντικῆς Δύσεως. Ἡ μία ἄποψη ἦταν ὅτι τό πνεῦμα τῆς Εὐρώπης, τό ὁποῖο διαφέρει ριζικά ἀπό τῆς Ἀνατολῆς, θά ἀλλοιωσῆ ὀλοκληρωτικά τό φρόνημά μας. Μιά ἄλλη ἄποψη, αἰσιόδοξη, προέβαλλε τόν ἰσχυρισμό ὅτι εἶναι δυνατό ἡ συμμετοχή τῆς καθ' ἡμᾶς Ὁρθόδοξης Ἀνατολῆς νά ἐπηρεάσει τήν ἐκκοσμηκευμένη Δύση. Ὡς ἐπιχείρημα ἔφερναν τήν ἐπίδραση τοῦ ἀρχαίου φιλοσοφικοῦ ἑλληνικοῦ πνεύμα-

τος ἐπὶ τῆς Εὐρώπης.

Φυσικά, κανεῖς δέν μπορεῖ νά κάνει ἀσφαλεῖς προβλέψεις γιά τό τί μπορεῖ νά συμβεῖ στό μέλλον. Ἐκεῖνο, τό ὁποῖο ὁμως διαφαίνεται πρὸς τό παρόν, μέσα ἀπό τήν πρακτική τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσις διά νομοθετημάτων καί ἄλλων μέσων, εἶναι νά ἐπιβάλλει στήν Ἀνατολή τόν δικό της τρόπο ζωῆς. Ἦδη παρατηροῦμε μία ραγδαία ἀλλαγὴ στό φρόνημα τῶν Ὁρθόδοξων, ἡ ὁποία ἀλλαγὴ ἔχει ἐπιφέρει τρομακτικά ἀρνητικά ἀποτελέσματα ὅσον ἀφορᾷ στήν πνευματική κατάσταση καί τήν συγκρότηση τῆς προσωπικότητος τῶν ἀνθρώπων.

Ἀπό ὅσα θά ἀναφέρουμε στή συνέχεια, πιστεύω, ὅτι θά διαφανεῖ αὐτή ἡ ἐπικίνδυνη καί μεθοδευμένη, κατά τήν ἄποψή μας, ἀλλαγὴ. Αὐτό πού ἀπομένει εἶναι ἀφενός νά τό συνειδητοποιήσουμε καί ἀφετέρου νά ἀμυνθοῦμε, παρά νά κάνουμε σκέψεις γιά ἐπίθεση. Ἐάν ἐμεῖς σταθεροποιηθοῦμε στήν Ὁρθοδοξία καί τήν βιώσουμε σύμφωνα μέ τήν ζωντανή παράδοση τῶν Ἁγίων μας, τότε ἡ ἐπίδραση στήν ταιλαιπωρημένη ἀπό τήν ἐκκοσμίκευση Δύση θά ἐπέλθει ἀπό μόνη της. Εἶναι βασική ἀρχή ὁ ἄρρωστος νά ζητᾷ βοήθεια ἀπό τόν υγιή. Ἐάν ἐμεῖς υἱαίνουμε πνευματικά, οἱ δυτικοὶ θά ἔλθουν ἀπό μόνοι τους νά ἀνακαλύψουν τήν υἱεῖά τους. Ὅπως θά δοῦμε ἀκριβῶς παρακάτω, ὁ λόγος τῆς ἀσθένειας τῆς Δύσεως εἶναι γιατί ἔχασε τήν θεραπευτική μέθοδο τῆς Ὁρθοδοξίας. Ὁ σκοπός καί στόχος εἶναι νά μὴ τή χάσουμε καί ἐμεῖς καί νά καταστήσουμε ἄρρωστοι πνευματικά μέ ὅλα τά συνεπακόλουθα ἀποτελέσματα.

θερίας, τῆς θλίψης καί τῆς ἐλπίδας πού συνόδευαν τήν ἱστορική πορεία τοῦ τόπου μας. Ὅχι γιά νά γράφουν ἱστορία (δέν εἶναι ἄλλωστε αὐτός ὁ ρόλος τους), ἀλλά γιά νά ἐκφράσουν τό συλλογικό αἶσθημα καί τά ἐθνικά χτυποκάρδια, προσφέροντάς μας ἐφόδια γιά κάτι ἀνεκτίμητο: τήν αὐτοκριτική καί τήν αὐτογνωσία.

«*Ἡ κυπριακή ποίηση ἔχει αἷμα μέσα της*», εἶχε γράψει ὁ Νικηφόρος Βρεττάκος. Δέν θά μπορούσε νά εἰπωθεῖ καλύτερα, ἀφοῦ τό σύνολο τῆς ποιητικῆς μας παραγωγῆς κουβαλᾷ μέσα του τήν αἱματόβρεχτη ἱστορία μας. Ἄν θά ἔπρεπε, ὥστόσο, νά γίνει ξεχωριστή μνεῖα γιά μία ποιητική μορφή πού συγκεντρώνει ἔντονα αὐτό τό χαρακτηριστικό, αὐτή θά ἦταν ὅπωςδήποτε ὁ Κώστας Μόντης, ἡ ποίηση τοῦ ὁποίου ἔχει μέσα της, πρῶτα καί κύρια, τό αἷμα τῶν παλικαριῶν πού θυσιάστηκαν γιά τή λευτεριά καί τήν Ἑνωσιή στόν κορυφαῖο – ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ ἡ κριτική ἀποτίμησις – ἀγῶνα τοῦ τόπου μας, στόν ἀγῶνα τῆς καρδιάς μας... στόν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ. Ὁ ἴδιος ἄλλωστε, στό ποίημά του «Τραγούδι γιά τό μεγάλο μας ἀδελφό», ἐκφράζει ξεκάθαρα τή συνειδητή του προσπάθεια νά βαφτίσει τήν ποίησις καί τούς ἀναγνώστες του στό αἷμα τῶν ἡρώων μας:

*Νά πάρουμε μία σταγόνα ἀπ' τό αἷμα σου
νά καθαρίσουμε τό δικό μας,*

*νά πάρουμε μία σταγόνα ἀπ' τό αἷμα σου
νά μπολιάσουμε τό δικό μας,
νά πάρουμε μία σταγόνα ἀπ' τό αἷμα σου
νά βάνουμε τό δικό μας
νά μί μπορέσει πιά ποτέ
νά τό ξεθωριάσει ὁ φόβος.*

Ὁ πολυγραφότατος Κώστας Μόντης ἀφιέρωσε δεκάδες ἀπό τά γραφόμενά του στή λαμπρή αὐτή περίοδο τῆς σύγχρονης ἱστορίας τοῦ τόπου μας· τόσο σέ ἦρωες ἀτομικά ὅσο καί γενικότερα στόν ἀγῶνα καί τήν ἰδεολογία του. Χαρακτηριστικά εἶναι τά ποιήματα πού ἀκολουθοῦν καί τά ὁποῖα ἐκφράζουν, σέ ἐλάχιστους στίχους, ὅ,τι ὁ καθένας μᾶς βιώνει ἐνδόμυχα, προσεγγίζοντας τίς μορφές τῶν ἡρώων μας καί τό μεγαλεῖο τῆς ἀνιδιοτελοῦς θυσίας τους.

Γρηγόρης Αὐξεντίου

*Ἐκεῖνο τό "ὄχι"
δέν τό ἐπανέλαβε ἡ ἡχώ,
ἦταν πολύ βαρῦ
γιά νά τό μεταφέρει.*

Εὐαγόρας Παλληκαρίδης
*Ὅταν διάβασα τήν ἱστορία σου
τό βράδυ εἶχα πυρετό.*

*Τρεῖς ἀγχόνες στή Λευκωσία
Ποῦ τρέχουν ὅλοι αὐτοί,
γιατί τόση ἀναταραχή,
γιά νά σκοτώσουν τρία παιδικά
χαμόγελα;
Γιατί φοβοῦνται πῶς εἶναι τόσο*

*δύσκολο νά σκοτώσουν
αὐτά τά χαμόγελα;*

Κυπριακή ἐπανάστασις

*Εὐτυχῶς πού τό αἷμα δέν παίρνει
ὄδηγιες ἀπ' τό μυαλό,
εὐτυχῶς πού μονάχα μέ τήν καρδιά
ἔχει νά κἀνη,
πού ἡ καρδιά τό κινεῖ,
γιατί ποιός ξέρει τί τσιγγουνιές
ἐκεῖνο θά μᾶς ἔκανε,
τί ὑπολογισμούς στίς πιό κρίσιμες
στιγμές
ὅταν θάπρεπε ὅπωςδήποτε νά βάνουμε
τήν ἄσφαλτο κόκκινη,
ὅταν θάπρεπε ὅπωςδήποτε νά πιτσιλλύσουμε
τούς τοίχους κόκκινους.*

Κι ὅταν ὁ ἀγῶνας τελείωσε, κι ὁ ποιητής, μέ τήν ὀξυδέρκεια καί τήν ἱστορική εὐαισθησία του, διέκρινε ἔγκαιρα ὅτι τά ἰδανικά πού ἐνέπνευσαν τόν ἀγῶνα τῆς ΕΟΚΑ παρέμειναν ἀδικαίωτα, ἔγραψε τό ποίημα πού συμπυκνώνει ὅλο τό σπαραγμό καί τήν πικρία τῆς διάψευσις τοῦ ἐθνικοῦ ὁράματος τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου:

Κύπρος 1974 -1976

*Καί τί θά γίνει τώρα,
θά σχίσουμε τά παλιά μας τετράδια
πού ἔταν γεμάτα χρωματιστή
«Ἑνωσιή»,
θά σχίσουμε τά παλιά μας σχολικά
τετράδια
πού ἔταν γεμάτα «Ἑνωσιή» διακο-*

*σημμένη μέ γιασεμιά καί
λεμονανθούς καί μαργαρίτες,
θά σχίσουμε τά παλιά ἀναγνωστικά
τῶν παιδιῶν μας
μέ τίς ἑλληνικές σημαῖες,
θά πετάξουμε τ' ἀγαπημένο ἀναμνηστικό
σκουφί τοῦ Γυμνασίου
μέ τήν «Ἑνωσιή» στό γείσο,
θά πετάξουμε τό χάρακά τους
καί τήν τσάντα καί τή μπάλα καί
τό ποδήλατο
πού ἔγραφαν «Ἑνωσιή»;
Ἀλήθεια, πέστε μου, τί θά γίνει
τώρα;*

«Ὁ Μόντης μπορεῖ νά συλλαμβάνει καί νά μᾶς κάνει νά νιώθουμε τά πράγματα τοῦ τόπου του, ἀπό τά πιό καθημερινά κι ἀνώδυνα, ἀλλά ὄχι ἐπιπόλαια ἢ εὐτελεῖ, ὡς τά πιό διαρκῆ κι ἐπώδυνα, τά πιό δραματικά», γράφει ὁ Τίτος Πατρίκιος. Αὐτή ἡ ἐκφραση τοῦ συλλογικοῦ εἶναι καί ἡ ἀποστολή τοῦ ποιητή, τήν ὁποία ὁ Μόντης ὑπηρετήσε μέχρι τό τέλος τῆς ζωῆς του. Κι εἶναι γι' αὐτό πού, διαβάζοντας τήν ποίησίν του, νιώθει κανεῖς νά ξέρει πιό πολλή ἱστορία.





Χιλιασμός

Άνδρέα Ζαχαρίου
Θεολόγου

Γενική προσέγγιση

Από τά μέσα του προπερασμένου αιώνα εμφανίζονται οι αντιλήψεις για μία κοσμική, υλική και χιλιετή Βασιλεία του Χριστού. Οι συγκεκριμένες αντιλήψεις προέρχονται από τον Κάρολο Ρώσσελ, ο οποίος γεννήθηκε τό 1852 στό Πίτσμπουργκ τών ΗΠΑ και θεωρούσε τόν έαυτό του ως τό μοναδικό γνώστη τής Άγίας Γραφής, ως τό θεοφώτιστο έρμηνευτή της και τόν άλάθητο διδάσκαλο τών θείων άληθειών. Αύτός ίδρυσε τήν όργάνωση τών «Χιλιαστών» ή «Σπουδαστών τής Γραφής», ή «Μαρτύρων του Ίεχωβά». Από τό 1931 οι Χιλιαστές όνομάζονται «Μάρτυρες του Ίεχωβά», ή - όπως ο λαός τούς άποκαλεί - «Ίεχωβίτες» ή άπλώς «Ίεχωβάδες». Η άπόφαση για τό όνομα αυτό πάρθηκε σε διεθνή συνέλευσή τους στην πόλη Κολόμπους του Όχάιο τών ΗΠΑ. Τό όνομά τους τό πήραν από τήν Παλαιά Διαθήκη και συγκεκριμένα από τόν Ήσαϊα (κεφ. μγ', στίχ. 10 - 12). Τελευταία βέβαια πρόσθεσαν

και τόν τίτλο «Χριστιανοί» στό «Μάρτυρες του Ίεχωβά». Οι Χιλιαστές αυτόπροσδιορίζονται μέχρι τώρα με πολλά όνόματα: «Χαραυγιστές», «Σπουδαστές τών Γραφών», «Μυλλεριστές», «Λαός ή όπαδοί τής Χαραυγής τής Χιλιετηρίδος», «Σώμα Χριστού», «Όρατή Όργάνωση του Ίεχωβά», «Πνευματικός Ίσραήλ», «Κοινωνία του Νέου Κόσμου» κ.ά.

Οι Χιλιαστές θεωρούν τούς έαυτούς τους ως τούς έκλεκτούς, οι όποιοι φέρνουν στην γή τήν καλή είδηση για τήν έπικείμενη χιλιετή Βασιλεία του Χριστού που θά έπικρατήσει μετά τό θρίαμβο του θείκου συστήματος διακυβέρνησης του κόσμου σε βάρος του συστήματος του Σατανά. Στην πραγματικότητα είναι μία διεθνής θεοκρατική Όργάνωση που σκοπό έχει τήν έγκαθίδρυση επί τής γής ενός θρησκευτικό-πολιτικού θεοκρατικού καθεστώτος.

Τά κύρια γνωρίσματα τής Όργάνωσής τους είναι τά εξής: α) Η θεοκρατική δομή και όργάνωση καθώς και ή λειτουργία της με τή

μορφή μετοχικής εταιρείας. β) Η Ιουδαϊκή τους συνείδηση, όπως αυτή έμφαίνεται μέσα από τή διδασκαλία και τά βιβλία τους. γ) Η άποδοχή και υιοθέτηση του όνόματος Ίεχωβά ως του πραγματικού όνόματος για τό Θεό. δ) Η διάκριση τών μελών της σε δύο διαφορετικές τάξεις, αυτή τών «Χρισμένων» ή «Κυβερνητών», οι όποιοι είναι οι 144.000 τής Άποκάλυψης, και στή τάξη τών «Προβατοειδών άτόμων». ε) Άπέχουν τής κοινωνικής και φιλανθρωπικής προσφοράς. στ) Άπορρίπτουν τή μετάγγιση αίματος, διότι θεωρούν ότι αυτή αντίκειται στις διατάξεις τής Παλαιάς Διαθήκης. ζ) Δέν δέχονται τή διδασκαλία περί Άγίας Τριάδας, τήν όποία θεωρούν ως άπαραδέκτη, ενώ ο Χριστός γι' αυτούς δέν είναι Θεός. Άπορρίπτουν όλα άνεξαίρετως τά όρθόδοξα δόγματα και όλη τή μυστηριακή και λατρευτική ζωή τής Έκκλησίας, πράγμα που δεικνύει τόν αντιχριστιανικό χαρακτήρα τής Όργάνωσής τους. η) Η Καινή Διαθήκη που χρησιμοποιούν είναι σε δική τους μετάφραση, στή λεγόμενη «Μετάφραση του Νέου Κόσμου». Αύτή έχει αντικαταστήσει όποιαδήποτε άλλη έκδοση τής Καινης Διαθήκης. Η χρήση της γίνεται σύμφωνα με τίς δικές τους αντιλήψεις και τά δικά τους συμφέροντα. θ)

Η διάθεση από τά μέλη της τών περιοδικών της «Η Σκοπιά» και «Εύπνα».

Ποιμαντική αντιμετώπιση

Έκ τών πραγμάτων οι άνθρωποι που είναι μπλεγμένοι σε αυτό τόν κυκεώνα τής αίρετικής κακοδοξίας, έξαιτίας και τής πλύσης έγκεφάλου που ύφίστανται, αλλά και του τρόπου με τόν όποιο τούς αναγκάζουν νά προσεγγίζουν τίς Γραφές, είναι φανατισμένοι, πιστεύοντας ότι κατέχουν τήν άλήθεια και έπομένως δύσκολα δέχονται προτροπές και ύποδειξεις. Παρόλα αυτά είναι και αυτοί εικόνες του Θεού, είναι «άπολωλότα πρόβατα» (βλ. Ματθ. ι', 6), και έπομένως αποτελούν μέρος τής Ιεραποστολικής και ποιμαντικής μέριμνας τής Έκκλησίας.

Είναι γνωστό από τήν Πατερική Γραμματεία ότι ή δική μας άγιοπνευματική κατάρτιση έκφράζεται ως έμπονο ενδιαφέρον προς όλη τήν κτίση, άφυχη και έμψυχη. Οι πεπλανέμενοι Μάρτυρες του Ίεχωβά πρέπει νά αποτελέσουν και αυτοί στόχο τής αγάπης μας. Ειθάλλως αυτοαναιρούμαστε. Η αίρεσή τους δέν είναι δικαιολογία τής άποστασιοποίησής μας από τήν ευθύνη τής γνήσιας προσπάθειας για μεταστροφή τους. Ούτως ή άλλως σε μάς άνήκει μόνο ή προσπάθεια, άφου κατά τόν Άπό-

στολο Παῦλο ἡ αὔξηση καὶ ἡ καρποφορία ἀνήκει ἀποκλειστικά στό Θεό: «ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστὶ τι οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός» (Α' Κορ. γ', 7). Τοῦτο λοιπόν μεταφράζεται ὡς ὑποχρέωση τῶν Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν - ὡς φορέων τῆς ἀληθινῆς πίστεως - νά τοὺς εὐαγγελίσουν, ὥστε ν' ἀντιληφθοῦν τὴν πλάνη τους.

Γιὰ νά γνωρίσουν ὁμως ἐκ νέου τὴν ὀρθή πίστη, πρέπει κάποιος νά τοὺς τὴν προσφέρει (βλ. Ρώμ. ι', 14 - 15). Αὐτὴ δέ ἡ προσφορά πρέπει ὡστόσο νά γίνει ὀρθά (καὶ ὄχι ὀρθολογιστικά), ἀγιοπνευματικά, οὐσιαστικά, πατερικά καὶ σύμμετρα μέ τίς πνευματικές ἀνάγκες τους. Ἡ ἀπό μέρους μας ὑποκρισία ἢ ἡ εἰρωνεία ἢ ἡ προσπάθεια ἐξευτελισμοῦ τους, τὸ μόνο πού θά ἐπιτύχει θά εἶναι ἡ ἐνίσχυση τῶν θέσεων καὶ ἀντιλήψεων τους περί τῆς δικῆς τους ὀρθότητας. Τοῦτο, ἀπό τὴν πλευρά αὐτοῦ πού θά τοὺς ἀντιμετωπίσει, σημαίνει διάκριση, προσευχή, γνώση καὶ κατάρτιση, μαζί μέ νηφαλιότητα, χωρίς ἀκρότητες, ἀπολυτότητες ἢ καὶ «ἐχθρική» ἀντιμετώπισή τους.

Θά πρέπει βέβαια νά τονίσουμε καὶ τοῦτο: Ὅσοι Χριστιανοὶ εἶναι ἀδύναμοι στὴν πίστη καὶ δέν ἔχουν σαφῆ καὶ ξεκάθαρη γνώση τῆς Ὁρθόδοξης Θεολογίας, θά

ἦταν καλύτερα γι' αὐτούς νά ἀποφεύγουν τὴν συναναστροφή μέ τοὺς Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά γιὰ νά μὴν περιπέσουν στὴν πλάνη τους. Σέ αὐτὴ τὴν περίπτωση ἰσχύει αὐτὸ πού γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης: «Πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεόν οὐκ ἔχει; ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει. Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτόν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς» (Β' Ἰω. 9 - 11). Γι' αὐτὸ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ μόνο πού μποροῦν νά κάνουν, εἶναι νά προσεύχονται γι' αὐτούς.

Συμπέρασμα

Ὁ Χιλιασμός ἢ ἀλλιῶς οἱ Μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά ἀποτελοῦν αἵρεση, διότι μέσα ἀπὸ τὴ διδασκαλία τους παραχαράσσουν τὰ δόγματα καὶ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Παρὰ ταῦτα ὀφείλουμε - «ἐπόμενοι τοῖς Ἁγίοις Πατράσιν» - μέσα σ' ἓνα πνεῦμα ἀγάπης, διάκρισης, προσευχῆς καὶ ὀρθῆς γνώσης νά τοὺς βοηθήσουμε ν' ἀνακαλύψουν τὴν εὐαγγελικὴ καὶ πατερικὴ ἀλήθεια, ὅπως αὐτὴ βιώνεται στό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἐκκλησία.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ (50-57 μ.Χ.)

Δρος Γεωργίου Κάκκουρα
Θεολόγου

Τὰ γεγονότα τῆς πρώτης ἔλευσης τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα μαζί μέ τόν Ἀπόστολο Παῦλο καὶ τόν Εὐαγγελιστή Μάρκο στὴν ἰδιαίτερη του πατρίδα Κύπρο μᾶς εἶναι γνωστά ἀπὸ τὸ βιβλίο τῶν Πράξεων. Ἡ Α' αὐτὴ ἀποστολικὴ περιοδεία στάθηκε καθοριστικὴ γιὰ τὸν ἐκχριστιανισμό τοῦ νησιοῦ. Οἱ Ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, φεύγοντας ἀπὸ τὴν Κύπρο μέ πλοῖο ἀπὸ τὴν Πάφο, πῆγαν στὴν Πέργη τῆς Παμφυλίας. Ὁ Μάρκος ὁμως δέν τοὺς ἀκολούθησε καὶ ἐπέστρεψε στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἔτσι οἱ δύο Ἀπόστολοι πῆγαν κατὰ σειρά στὴν Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας, στό Ἰκόνιο, στό Λύστρα, στὴ Δέρβη, στὴν Ἀντιόχεια τῆς Συρίας, στὴν Α' Ἀποστολικὴ Σύνοδο στό Ἱεροσόλυμα καὶ πάλιν στὴν Ἀντιόχεια.

Στὴ συνέχεια τὸ βιβλίο τῶν Πράξεων μᾶς διηγεῖται πῶς: «Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας ἔμεναν στὴν Ἀντιόχεια, διδάσκοντας καὶ κηρύττοντας μαζί μέ πολλοὺς τὸ λόγο τοῦ Κυρίου. Ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες ὁ Παῦλος εἶπε στό Βαρνάβα: «Ἄς ἐπιστρέψουμε νά ἐπισκεφθοῦμε τοὺς ἀδελφούς μας σ' ὅλες τίς πόλεις, ὅπου κηρύξαμε τὸ λόγο τοῦ Κυρίου, νά δοῦμε πῶς εἶναι». Ὁ Βαρνάβας σκέφτηκε νά πάρει μαζί καὶ τὸν Ἰωάννη, πού λεγόταν καὶ Μάρκος. Ὁ Παῦλος ὁμως ἐπέμενε νά μὴν πάρουν μαζί τους αὐτόν, πού τοὺς εἶχε ἐγκαταλείψει στὴν Παμφυλία καὶ εἶχε διακόψει τὴ συ-

νεργασία μαζί τους. Προκλήθηκε ζωηρὴ διαφωνία ὡς τὸ σημεῖο νά χωρίσουν ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλο. Ὁ Βαρνάβας πῆρε τὸ Μάρκο καὶ πῆγε μέ πλοῖο στὴν Κύπρο» (Πράξ. ιε', 35- 39). Ἀπὸ τὸ στίχο αὐτὸ τῶν Πράξεων, «τόν τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεύσας εἰς Κύπρον», εἴμαστε πλέον σίγουροι πῶς οἱ δύο Ἀπόστολοι ἐπέστρεψαν στό Νησί τους, καὶ ὁ Βαρνάβας καὶ ὁ ἀνεψιὸς του Μάρκος, πρέπει νά εἶχαν τὴν καταγωγή τους μᾶλλον ἀπὸ τὴν Σαλαμίνα τῆς Κύπρου. Ἔτσι μποροῦμε νά μιλάμε καὶ ταυτόχρονα νά καυχόμαστε πῶς δύο Ἀπόστολοι ἀνέλαβαν πλέον ὄχι μόνον τὸν ἐκχριστιανισμό τῶν κατοίκων τοῦ νησιοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴ στερέωση τῆς πρώτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, μᾶς ἀπὸ τίς πρώτες Ἀποστολικές Ἐκκλησίες. Στερωμένη τελικὰ πάνω στό ἅγιο μαρτυρικὸ καὶ ἀποστολικὸ λείψανο τοῦ Βαρνάβα, ἑνὸς τῶν ἐβδομήκοντα μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ τί ἔγινε καὶ πῶς ἔγινε ὄλο αὐτὸ τὸ θαυμαστὸ γεγονός δέν μᾶς περιγράφει τὸ βιβλίο τῶν



Πράξεων. Τό διασώζει ἡ τοπική παράδοση. Δύο ἔργα τὸ «*Περίοδοι καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα τοῦ Ἀποστόλου*», ἔργο ἀπόκρυφο τοῦ 4ου αἰώνα, καὶ τὸ «*Ἐγκώμιον εἰς Βαρνάβαν τὸν Ἀπόστολον*», ἔργο τοῦ Ἀλεξάνδρου Μοναχοῦ Κυπρίου (6ος αἰώνας). Μπορεῖ κάποιος νὰ ἐπισημάνει ὡς πρὸς αὐτὰ δύο πράγματα: α) ὅτι τόσο τὸ πρῶτο ὅσο καὶ τὸ δεύτερο ἔργο διέσωσαν ἰσχυρὴ τοπικὴ παράδοση καὶ β) ὅτι τὰ δύο αὐτὰ ἔργα διαμόρφωσαν τὴν τοπικὴ παράδοση γιὰ τὸν Ἀπόστολο Βαρνάβα καὶ τὴν ἱεραποστολική του δράση στὴν Κύπρο ἀπὸ τὸ 50-57 μ.Χ. Πιστεύουμε πὼς πρέπει νὰ ἰσχύει ἡ πρῶτη θέση νοουμένου ὅτι μιὰ τέτοια ἰσχυρὴ μορφή - καινοδιαθηκική, πρωτοχριστιανική - πού ἔπαιξε σημαντικὸ ρόλο ὄχι μόνο στὴν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἀλλὰ στὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, δὲν θὰ ἀγνοεῖτο γιὰ τρεῖς αἰῶνες ἀρχικά, ὥστε νὰ χρειασθεῖ ἓνα τέτοιο ἀπόκρυφο βιβλίον γιὰ νὰ ἔρθει νὰ συμπληρώσει τὸ «κενὸ» τῶν πληροφοριῶν γιὰ τὸν Ἀπόστολο Βαρνάβα. Σίγουρα, πάντα μπροστὰ στίς πληροφορίες τῶν ἀποκρύφων βιβλίων καὶ διηγήσεων στεκόμαστε μὲ προσοχή, ἐπιφυλακτικότητα καὶ καμιά φορὰ καὶ παντελῆ ἀπόρριψη. Στὴν προκειμένη ὁμως περίπτωση πιστεύουμε ὅτι διασώζεται μιὰ ἔντονη τοπικὴ παράδοση πού ἄντεξε γιὰ 2000 χρόνια.

Στὸ «*Περίοδοι καὶ μαρτύριον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα τοῦ Ἀποστόλου*» φέρεται νὰ διηγείται ὁ εὐαγγελιστὴς Μάρκος πὼς οἱ δύο ἔφτασαν στὴν Κρομμυακίτη (σημερινὸς Κορμακίτης) πῆγαν στὴν Λαμπαδιστοῦ, ὅπου συ-

νάντησαν καὶ τὸν Ἡρακλείδιο, τὸν ὁποῖο χειροτόνησαν ἐπίσκοπο Ταμασοῦ, διέσχισαν τὰ βουνὰ τοῦ Τροόδου καὶ ἔφτασαν στὴν Πάφο. Ἐδῶ δὲν κατάφεραν νὰ διδάξουν, γιατί τὸς ἐμπόδισε ὁ μάγος Ἐλύμας, ἐπέστρεψαν μὲσω τοῦ Κουρίου, ὅπου καὶ θαυματουργήσαν κατὰ τῶν εἰδώλων καὶ τὸς κυνήγησε καὶ πάλιν ὁ μάγος Ἐλύμας. Ἐφτασαν στὴν Ἀμαθοῦντα, ὅπου κήρυξαν καὶ διὰ μέσου τοῦ Κιτίου κατέληξαν στὴν Σαλαμίνα. Μετὰ δύο μέρες φθάνει ὁ Ἐλύμας, γιὰ νὰ κατηγήσει Ἰουδαίους καὶ τότε «*θυμωθεὶς συνῆξε πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων, καὶ κατασχόντες τὸν Βαρνάβαν ἐζήτησαν παραδοῦναι Ὑπατίῳ τῷ ἡγεμόνι τῆς Σαλαμίνης. Καὶ δῆσαν αὐτὸν πρὸς τὸ ἀγαγεῖν πρὸς τὸν ἡγεμόνα, εὐσεβοῦς δὲ Ἰεβουσαίου συγγενοῦς Νέρωνος καταντήσαντος ἐν Κύπρῳ, μαθόντες οἱ Ἰουδαῖοι, λαβόντες τὸν Βαρνάβαν νυκτὸς ἔδυσαν ἐν σχοινίῳ κατὰ τοῦ τραχήλου, καὶ σύραντες ἐπὶ τὸ ἵπποδρόμιον ἀπὸ τῆς συναγωγῆς καὶ περᾶσαντες ἔξω τῆς πύλης περιστάντες κατέκαυσαν αὐτὸν πυρὶ, ὥστε καὶ τὰ ὀστά αὐτοῦ κόνιαν γενέσθαι, εὐθέως δὲ αὐτῇ τῇ νυκτὶ λαβόντες τὴν κόνιαν αὐτοῦ ἔβαλον ἐν σινδόνι, καὶ ἐν μόλυβῳ ἀσφαλίσάμενοι ἐσκέπτοντο κατὰ τοῦ πελάγους ρίψαι αὐτόν. Ἐγὼ δὲ (δηλ. ὁ Μάρκος) εὐρών καιρὸν τῆς νυκτός, καὶ τούτου μετὰ Τίμωνος καὶ Ῥόδωνος βαστάσαι δυνηθεὶς, ἤλθομεν ἐν τόπῳ τινί, καὶ εὐρόντες σπῆλαιον κατηγάγομεν αὐτόν ἐκεῖ, ἔνθα τὸ ἔθνος τῶν Ἰεβουσαίων τὸ πρὶν κατῴκει· ἀποκεκρυμμένον δὲ*

τόπον εὐρόντες ἐν αὐτῷ ἀποθέμεθα σὺν τοῖς μαθήμασιν οἷς παρέλαβεν παρὰ Ματθαίου. Ἦν δὲ ὥρα τετάρτη τῆς νυκτός δευτέρας σαββάτων.

Τὸ χαρακτηριστικὸ τῆς διηγήσεως ὡς πρὸς τὸ μαρτυρικὸ τέλος τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα εἶναι πὼς, ἀφοῦ ἔδυσαν τὸν Ἀπόστολο μὲ σχοινιά ἀπὸ τὸν τραχήλο, τὸν βασάνισαν καὶ τέλος ἔκαυσαν τὸ ἅγιο σῶμα.

Ἡ δεύτερη διήγηση («*Ἐγκώμιον*») ὁμως ὡς πρὸς τὸ σημεῖο αὐτό, τοῦ μαρτυρικοῦ τέλους, εἶναι πειστικότερη, ἀφοῦ ὑπάρχουν καὶ ἀντικειμενικὲς ἱστορικὲς μαρτυρίες γιὰ τὴν ὑπαρξη τοῦ ἀποστολικοῦ σώματος καὶ τοῦ τάφου του. «*Καὶ μετὰ ταῦτα, εἰσῆλθε Βαρνάβας εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἐδίδασκε τοὺς Ἰουδαίους, πείθων αὐτοὺς περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Πλησθέντες δὲ θυμοῦ οἱ ἀπὸ Συρίας Ἰουδαῖοι, ἀναστάντες ἐπέβαλον ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο αὐτόν ἐν οἴκῳ σκοτεινῷ ἐν τῇ συναγωγῇ ἕως ἑσπέρας βαθείας. Ἐξαγαγόντες δὲ αὐτόν, καὶ βασάνισαντες ἰκανῶς, ἐκεῖ αὐτόν κατέλευσαν (καταλιθοβόλησαν) οἱ παράνομοι καὶ ἄφαντες πυρὴν μεγάλην, ἔρριψαν ἐκεῖ τὸν μακάριον, πρὸς τὸ μηδὲ λείψανον αὐτοῦ εὐρεθῆναι. Προνοία δὲ Θεοῦ ἀκέραιον ἔμεινε τὸ σῶμα τοῦ Ἀποστόλου, καὶ οὐδὲν αὐτὸ ἔβλαπεν ἢ πυρὰ. Μάρκος δὲ, ἐξεληθὼν ἔξω τῆς πόλεως κατὰ δυσμᾶς, μετὰ τινῶν ἀδελφῶν, κρυφῆ συνεκόμισαν τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Βαρνάβα· καὶ θάψαντες ἐν σπηλαίῳ, ὡς ἀπὸ σταδίων πέντε*

τῆς πόλεως, ἀνεχώρησαν ποιῶσαντες κοπετόν μέγαν ἐπ' αὐτῷ.

Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἐν Σαλαμίनि, καὶ πάντες διεσπάρησαν ἀλλαχοῦ...».

Ὁ Ἀλέξανδρος, μοναχὸς πιθανώτατα τῆς Μονῆς τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα, κοντὰ στὴν ἀρχαία Σαλαμίνα, ἐκφώνησε τὸ «*Ἐγκώμιον*» ὡς λόγο στή γιορτῆ τοῦ Ἀποστόλου (2ο μισό βου αἰώνα). Ἐγκωμιάζει τὴν ζωὴν, τὴν δράση καὶ τὸ μαρτυρικὸ θάνατο τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα στὴν Κύπρο. Χαρακτηριστικὸ εἶναι πὼς γιὰ τὸ ἅγιο λείψανον τοῦ Βαρνάβα ἀναφέρει, ὅτι αὐτὸ διατηρήθηκε ἄθικτο, παρὰ τὴν προσπάθεια ἐκείνων πού τὸν λιθοβόλησαν νὰ τὸ κάψουν. «*Μὲ πρόνοια τοῦ Θεοῦ τὸ σῶμα τοῦ Ἀποστόλου ἔμεινε ἀκέραιο καὶ ἡ φωτιὰ δὲν τὸ ἔβλαψε καθόλου*».

Ὁ ἱστορικὸς Θεόδωρος Ἀναγνώστου (; - 530) μᾶς πληροφορεῖ γιὰ τὴν ἀνεύρεση τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα καὶ τοῦ «ἰδιογράφου τοῦ Βαρνάβα» κατὰ Ματθαῖον εὐαγγελίου (P.G. 86, 1, 184).

Ἐπίσης ἄλλη μαρτυρία ἀναφέρει ὅτι τὸ κατὰ Ματθαῖον χειρόγραφο εὐαγγέλιο, πού βρέθηκε ἐπὶ τοῦ ἁγίου λειψάνου τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα (489 μ.Χ.) καὶ μεταφέρθηκε ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου Ἀνθέμιο στὴν Κωνσταντινούπολη στὸν Αὐτοκράτορα Ζήνωνα, ὑπῆρχε καὶ δεικνυόταν στὸν ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ ἀπὸ τὸ ὁποῖο διάβαζαν τὰ κείμενα γιὰ τὰ Πάθη τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ κατὰ τὴν Ἁγία καὶ Μεγάλη Πέμπτη.

Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος. Ο πρώτος Έλληνας Ίεραπόστολος τῆς Μαύρης Ἡπείρου. (1903 -1972)

Πρωτοπρ. Σάββα Χατζηγιωνᾶ
Θεολόγου

Ο Αρχμ. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος -κατά κόσμον Χρήστος Παπασαραντόπουλος- γεννήθηκε τό 1903 στό χωριό Βασιλίτσι τῆς Μεσσηνίας. Γονεῖς του ἦταν ὁ Θεόδωρος Παπασαραντόπουλος καί ἡ Σταυρούλα Τρυγουρέα. Ὁ π. Χρυσόστομος ὑπῆρξε τό ἑβδομο παιδί τῆς οἰκογένειας. Στά δέκα του χρόνια ἔχασε τόν πατέρα του, ὅποτε ἀναγκάστηκε νά ἐγκαταλείπει τό σχολεῖο (ἦταν στήν Τρίτη Δημοτικοῦ) γιά νά δουλέψει. Στά δεκαπέντε του χρόνια, προκειμένου νά ἰκανοποιήσει τή δίψα του γιά μελέτη καί ἡσυχία, φεύγει κρυφά ἀπό τήν οἰ-

κογένειά του καί ἐγκαθίσταται στό μοναστήρι τῆς Κορώνης, τό ὁποῖο ἐγκαταλείπει σύντομα, ἐπειδή οἱ δικοί του συχνά τόν ἐπι-

σκέπτονταν, προσπαθώντας νά τόν πείσουν νά ἐγκαταλείπει τή μοναχική ζωή. Στή συνέχεια ἐγκαθίσταται στήν Καλαμάτα, στό τότε γνωστό μοναστήρι τοῦ Παναγουλᾶκη. Ἐκεῖ κείρεται μοναχός καί λαμβάνει τό ὄνομα Χρυσόστομος.

Ἐπειτα, ἀφοῦ ἐξετέλεσε τή στρατιωτική του θητεία, χειροτονήθηκε ἱερέας (4 Μαΐου 1926) καί διορίστηκε Ἡγούμενος τῆς Ἱεράς Μονῆς Γαρδικίου Μεσσηνίας. Μαζί του πῆρε καί τή μητέρα του, τήν ὁποία ἔκειρε μοναχή μέ τό ὄνομα Σεβαστιανή. Γιά χρόνια ὑπηρέτησε τά γύρω χωριά ὡς ἐφημέριος. Στή Μονή αὐτή ὁ π. Χρυσόστομος βρῆκε τό χρόνο νά μελετήσει καί νά τελειώσει, ὡς κατ' οἶκον διδασκτής, τό Δημοτικό καί νά μάθει τή γαλλική γλῶσσα. Μετά ὁμως τή διάλυση τῆς Μονῆς, λόγω ἔλλειψης πατέρων, μετατέθηκε στό Μετόχι τῆς Μονῆς Βουλκάνου Χρυσοκελλαριάς. Στή συνέχεια μεταβαίνει στήν Ἀθήνα, ὅπου ἐγγράφεται ὡς ἀδελφός τῆς

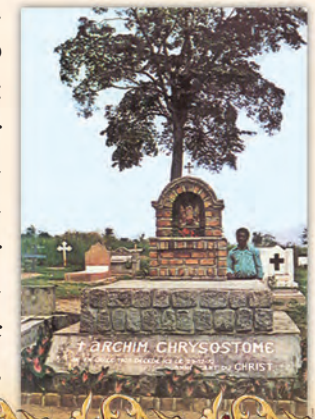
Ἱεράς Μονῆς Πετράκη. Ἐκεῖ διακονεῖ ὑπό τήν ιδιότητα τοῦ Ἐξομολόγου. Πλῆθος κόσμου ἐξομολογεῖται κοντά του, γι' αὐτό καί γίνεται ιδιαίτερα ἀγαπητός. Στά χρόνια τῆς Κατοχῆς ὁ π. Χρυσόστομος ἀναγκάζεται νά φύγει ἀπό τήν Ἀθήνα καί νά ἐγκατασταθεῖ στήν Ἔδεσσα, ὅπου ὑπηρέτησε ὡς Γενικός Ἀρχιερατικός Ἐπίτροπος καί ὡς Πρωτοσύγγελος. Ἀκολούθως μετατέθηκε στήν Κοζάνη, στή Θεσσαλονίκη καί στήν Ἀθήνα. Στήν Ἀθήνα κατάφερε νά πάρει τό Ἀπολυτήριο τοῦ Γυμνασίου καί πάλι ὡς κατ' οἶκον διδασκτής. Στή συνέχεια ἐγκαταστάθηκε ξανά στήν Ἱερά Μονή Πετράκη, ὅπου καί παίρνει τήν ἀπόφαση νά ἐγγραφεῖ στή Θεολογική Σχολή Ἀθηνῶν. Στά πενήντα πέντε του χρόνια (1958) κατάφερε νά πάρει τό πτυχίο πού τόσο ἐπιθυμοῦσε.

Κατά τή διάρκεια τῶν σπουδῶν του στήν Ἀθήνα, εἶχε ἔρθει σέ ἐπαφή μέ κάποιους Ἀφρικανούς συμφοιτητές του, ἀπό τούς ὁποίους ἐνημερωνόταν γιά τήν Ἀφρική. Οἱ ἐπαφές του αὐτές συνέβαλαν -προνοΐα Θεοῦ- στό νά γεννηθεῖ μέσα τοῦ ὁ πόθος γιά ἱεραποστολή στήν Ἀφρικανική Ἡπειρο. Τόν πόθο του ἐνίσχυσε καί ἐνεθάρρυνε ὁ Γέρον Ἀμφιλόχιος Μακρῆς τῆς Πάτμου. Τόν συμβουλεύει νά μεταβεῖ

ὡς Ἱεραπόστολος στήν Οὐγκάντα.

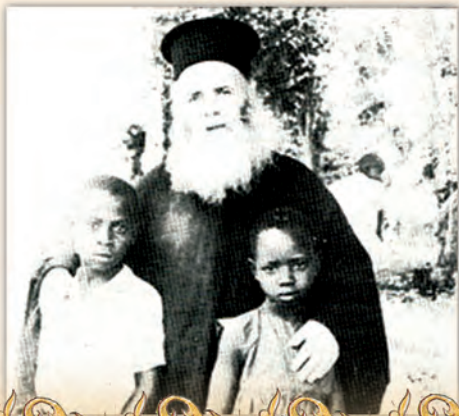
Στά πενήντα ἐπτά του χρόνια παίρνει λοιπόν τήν ἀπόφαση νά μεταβεῖ στήν Ἀφρική. Ὅμως ὁ τότε Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ἀλλά καί ὄλοι οἱ γνωστοί του, τόν ἀποθάρρυναν, προβάλλοντας ὡς δικαιολογίες τό προχωρημένο τῆς ἡλικίας του καί τήν ἀσθενική του ὑγεία. Τό ἀρνητικό, στήν ἀπόφασή του, κλίμα ἀνέτρεψε μία ἐπίσκεψη στους Ἁγίους Τόπους. Ἐκεῖ συνάντησε τόν τότε Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας Χριστοφόρο, μέ τίς εὐλογίες τοῦ ὁποίου μετέβη στήν Ἀφρική γιά ν' ἀρχίσει τό ἱεραποστολικό του ἔργο. Ἐκεῖ τόν συνόδευσε ἡ ἀνιψιά του Ὑλγα Παπασαράντου, Ἀδελφή τοῦ ἀντικαρκινικοῦ Νοσοκομείου Ἀθηνῶν «Ὁ Ἅγιος Σάββας». Ἀκούγοντας ὁ π. Χρυσόστομος, σάν ἄλλος Παῦλος, τό κάλεσμα «διαβάς βοήθησον ἡμῖν...», σέ λίγες μέρες βρέθηκε στήν Οὐγκάντα.

Οἱ δυσκολίες πού συνάντησε ἦταν πολλές. Σέ κείμενό του γράφει: «Φθάσας ἐδῶ εὐρέθην ὑπό δυσκόλους περιστάσεις. Οὔτε κατοικία,



οὔτε ναός, οὔτε κλῆρος μέ τήν αὐτήν γλώσσαν [...] Αἱ ὀλίγαι ἑλληνικάι οἰκογένειαι, μίλια μακρῶς ἢ μία ἀπό τήν ἄλλην. Οἱ μαῦροι Ὁρθόδοξοι, ὁμοίως διεσπαρμένοι κατὰ δεκάδας καί ἑκατοντάδας μιλίων εἰς τά τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος. Οἱ ἰθαγενεῖς ἱερεῖς ἀδαέστατοι καί ἐπτοημένοι...». Γυ' αὐτό ἄρχισε ν' ἀποστέλλει ἐπιστολές σέ διαφόρους, ζητώντας βοήθεια. Ἐγραφε σέ φίλους, συγγενεῖς καί γνωστούς πού μπορούσαν νά τόν βοηθήσουν μέ ὅποιονδήποτε τρόπο. Ἐτσι, ἄρχισε σιγά - σιγά νά δέχεται βοήθεια (ἐπιταγές, δέματα μέ ρουχισμό, σκεύη κ.ἄ.) ἀπό τήν Ἑλλάδα, τήν Εὐρώπη καί τήν Ἀμερική.

Διαρκῶς ἔκανε ἐκκλήσεις μέσω ἀλληλογραφίας πρὸς τήν Ἑλλάδα, ὥστε ἄνθρωποι μέ ἱεραποστολικό ζῆλο νά μεταβοῦν στήν Ἀφρική καί νά βοηθήσουν τό ἔργο του - χωρίς ὥστόσο ἀνταπόκριση. Τό 1966 γρά-



φει σχετικά σ' ἓνα κείμενό του, ἓνα κείμενο πρόσκληση καί κάλεσμα διαχρονικό: «Τό λοιπόν, ἂν εἶσαι παλικάρι τοῦ Χριστοῦ μας καί τόν ἀγαπᾶς μέ τήν ψυχή σου, τότε μὴν ὑπολογίζεις τίποτε. Πάρε τήν ἀπόφασή σου καί πέσε στό πέλαγος τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ μας καί μέ μία βουτιά, μέ πίστη, θά εἶσαι ἐδῶ γρήγορα».

Παρόλο πού συνάντησε πάμπολλες δυσκολίες, ἐντούτοις μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ κατάφερε νά ἐδραιώσῃ τό ἱεραποστολικό του ἔργο. Ὅπως ὁ ἴδιος ἔλεγε: «Τό ἔργον προχωρεῖ, ἡ Ὁρθοδοξία ἐξαπλοῦται». Στήν Οὐγκάντα κατηχεῖ, διδάσκει καί λειτουργεῖ. Πλήθος ἰθαγενῶν βαπτίζεται ἐνῶ ἄλλους τούς προετοιμάζει καί τούς ὁδηγεῖ στήν Ἱερωσύνη. Τήν ἱεραποστολική του δράση ἐξαπλώνει καί στίς γειτονικές χῶρες τῆς Κένυας καί τῆς Τανζανίας. Στό Ναϊρόμπι τῆς Κένυας δημιουργεῖ ἄλλον ἱεραποστολικό σταθμό. Μεταφράζει ἀκόμα στά Σουαχίλι τή Θεία Λειτουργία καί μία σειρά ἀπό διάφορες προσευχές.

Στή συνέχεια ξεκίνησε γιά τό Κογκό, τή νεοπαγῆ Δημοκρατία τοῦ Ζαῖρ. Ἐκεῖ συναντᾷ ἀκόμα μεγαλύτερη ἀνταπόκριση ἀπό τούς ἰθαγενεῖς. Ὅστόσο καί ἐκεῖ ὑπῆρχε τεράστια ἔλλειψη συνεργατῶν,

ἀλλά καί ὑλικῆς βοήθειας.

Στίς 13 Δεκεμβρίου 1972, δυστυχῶς, ἡ μεγάλη καί πλούσια δράση τοῦ π. Χρυσοστόμου ἀνακόπηκε. Κατά τί διαδρομή του ἀπό τήν Κανάγκα στό Μπουζιάζι, τόν κατέβαλε ἀκατάσχετη ρινορραγία. Ἐπέστρεψε στήν Κανάγκα, ὅπου λειτούργησε γιά τελευταία φορά τά Χριστούγεννα. Σέ λίγες μέρες (στίς 29 Δεκεμβρίου 1972) παρέδωσε τελικά τό πνεῦμα του στό Νοσοκομεῖο τῆς Κανάγκα.

Ὁ π. Χρυσόστομος ἄνοιξε τό δρόμο γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή στήν Ἀφρική. Ξεκίνησε ὁλομόναχος, στά πενήντα ἐπτά του χρόνια, χωρίς βοήθεια, ὑλική ἢ ἠθική - παραβλέποντας τά προβλήματα ὑγείας του, ἀλλά καί ὅποιο ἄλλο πρόβλημα πιθανόν θά συναντοῦσε (γλώσσα, ἀντιμετώπιση ἀπό ἰθαγενεῖς κ.ἄ.) - καί βρέθηκε στήν Ἀφρική νά κηρύττει τό Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ. Κοιμήθηκε στήν Ἀφρική, ἔχοντας ἀρχίσει ἓνα τεράστιο ἔργο, τό ὁποῖο συνεχίστηκε μέ μεγάλη ἐπιτυχία ἀπό τόν, παλαιό φίλο καί συνεργάτη του, π. Χαρίτωνα Πνευματικάκη, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἄφησε, τό 1998, τήν τελευταία του πνοή στήν Κανάγκα.

Σήμερα τό ἔργο τους συνεχίζει ὁ π. Ἰγνάτιος Μανδελίδης, ὁ ὁποῖος τό 2003 ἐξελέγη Μητροπολίτης

Κεντρῶας Ἀφρικής. Ἦδη ἀρκετοί Ἀφρικανοί ἀδελφοί μας, πού μορφώθηκαν μέ τίς φροντίδες τῆς Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολῆς σέ Σχολές τῆς Ἀφρικής καί Πανεπιστήμια τῆς Ἑλλάδας, στελεχώνουν τίς τάξεις τῆς Ἐκκλησίας ὡς κληρικοί καί διδάσκαλοι καί ἀγωνίζονται μέσα ἀπό πολύ ἀντίξοες συνθήκες δίπλα στό Μητροπολίτη Ἰγνάτιο. Αὐτοί ἀποτελοῦν οὐσιαστικά τόν καρπό τῆς ἱεραποστολικῆς προσπάθειας τοῦ π. Χρυσοστόμου, ἀλλά καί τήν ἐλπίδα τῆς Ὁρθόδοξης Ἱεραποστολῆς στήν Ἀφρική σήμερα.

Τό 1987, ἀνήμερα τῆς κοίμησης τοῦ π. Χρυσοστόμου, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν στήν ἐτήσια πανηγυρική της συνεδρίαση ἀπένευσε τέσσερα ἀπό τά ἐπτά μετάλλιά της σέ σύγχρονους Ἑλληνες Ἱεραποστόλους. Ἀνάμεσα στά τιμώμενα πρόσωπα ὑπῆρξε, παρά τό γεγονός ὅτι ἐκοιμήθη ἀρκετά χρόνια πρῖν, καί ὁ Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος.



ΟΙ ΜΥΡΟΦΟΡΕΣ

Έλένης Αναστασίου
Έκπαιδευτικού

Όλα τά κορίτσια στό Κατηχητικό θέλουν νά γίνουν «Μυροφόρες» τή Μεγάλη Παρασκευή. Νά βάλουν τό άσπρο φόρεμα μέ τή μόβ ζώνη, νά σταθοῦν σέ μία ἀπό τίς τέσσερις γωνιές τοῦ Ἐπιταφίου καί νά περιμένουν μέ ἀνυπομονησία τό «Ἐρραναν τόν τάφον αἱ Μυροφόροι μύρα» γιά νά πᾶνε γύρω γύρω καί νά τόν ραντίσουν μέ τό ροδόσταγμα, πού μέ τόσο μεράκι ἔβαλε ἡ γιαγιά στό ἀσημένιο τους δοχεῖο. Ἦμουν αὖ κι ἐγώ μία χρονιά «Μυροφόρα» καί τό ξέρω αὐτό τό συναίσθημα. Καί ἤθελα, ἄν εἶναι δυνατόν, νά εἶμαι κάθε χρόνο, ὅπως ἀκριβῶς καί τά ἄλλα κορίτσια τώρα.



Θυμᾶμαι ὅτι τό πρωί τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς μᾶς εἶχαν μαζέψει καί μᾶς εἶχαν μιλήσει γιά τίς Μυροφόρες: Ἦταν γυναῖκες πού, κρατώντας μύρα, πῆγαν νά ἀλείψουν τό σῶμα τοῦ νεκροῦ Χριστοῦ, γι' αὐτό καί τίς λένε Μυροφόρες. Ὡστόσο ἀργότερα – τό Σάββατο πρῖν τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων, δηλαδή δύο βδομάδες μετά τό Πάσχα – φτιάξαμε στό Κατηχητικό μία χειροτεχνία μέ τή σχετική εἰκόνα. Ἐκεῖ ἦταν πού σάστισα... Οἱ Μυροφόρες φοροῦσαν φωτοστέφανο καί μιλοῦσαν μέ τό Χριστό! Καί ὑπάρχει μία Κυριακή ἀφιερωμένη ἀποκλειστικά σ' αὐτές! Τότε κατάλαβα πραγματικά ποιές ἦταν οἱ Μυροφόρες. Ἦταν οἱ πρῶτες πού ἔμαθαν τό μήνυμα τῆς Ἀνάστασης καί μάλιστα ἀπό ἕνα Ἄγγελο. Καί ἦταν αὐτές πού ὁ

ἴδιος ὁ Χριστός, ἀναστημένος πιά, τούς εἶπε: «Χαίρετε!»! Τί τιμὴ ἀλήθεια! Καί τί τιμὴ γιά μένα καί γιά ὅλα τά κορίτσια πού παίρνομε τό ρόλο τους γιά λίγες, ἔστω, ὧρες στήν ἐκκλησία!

Τώρα πού εἶμαι πιά λίγο μεγαλύτερη, δέν ἐπιθυμῶ νά ντυθῶ μέ τό ἄσπρο φόρεμα, νά σταθῶ σέ μία ἀπό τίς γωνιές τοῦ Ἐπιταφίου καί νά ρίξω ροδόσταγμα ἀπό τό ἀσημένιο δοχεῖο. Τώρα πιά ἀναλογίζομαι τίς πραγματικές Μυροφόρες καί θέλω τέτοια νά εἶμαι. Νά προσφέρω ἀπευθείας στό Χριστό τό μύρο μου. Δέν μπορῶ νά τόν ἀλείψω μέ ἀρώματα, οὔτε μέ τό ροδόσταγμα τῆς γιαγιάς, γιατί δέν εἶναι τό σῶμα Του ἐδῶ. Ἔβαλα λίγα εὐωδιαστά λουλούδια στήν εἰκόνα Του, ἀλλά σέ λίγες μέρες θά μαραθοῦν. Θέλω νά προσφέρω στό Χριστό μου ἕνα πολύ ξεχωριστό μύρο, μέ πολύ δυνατή μυρωδιά πού θά κρατήσῃ γιά πολύ. Ξέρω ποιό εἶναι αὐτό: ἡ καθαρή ψυχὴ μου! Μία καθαρή ψυχὴ μυρίζει ὠραιότερα ἀπό ὅλα τά ἀρώματα τοῦ κόσμου.

«Δέξου, Χριστέ μου, τή μετάνοιά μου καί πάρε ἀπό τήν ψυχὴ μου ὅ,τι τήν ἔκανε νά χάσει τό μύρο της. Κάνε τήν πάλι καθαρή, γέμισέ τήν μέ ἀρετές, κάν' τήν νά εὐωδιάζει. Τότε θά εἶμαι πραγματική 'Μυροφόρα', θά κουβαλῶ πάνω μου συνέχεια αὐτό πού θά μοσχοβολᾷ, μία καθαρή ψυχὴ! Ἴσως τότε ἀξιωθῶ κι ἐγώ νά νιώσω τήν πραγματική καί βαθιὰ χαρὰ πού κάλεσες, Ἐσύ Χριστέ μου, τίς Μυροφόρες νά νιώσουν, ὅταν τίς βρῆκες στό δρόμο καί τίς χαιρέτησες μετά τήν Ἀνάστασή Σου».

Τέσσερα κορίτσια πᾶνε μέ τήν κατηγήτρια νά τούς δώσει τά ἄσπρα φορέματα καί τίς μόβ ζώνες. Εἶναι τόσο... χαρούμενα! Αὐτές πού ἔμειναν πίσω δέν φαίνεται νά στεναχωριοῦνται. Μᾶλλον συμφώνησαν πῶς θά εἶναι ἡ σειρά τους τήν ἐπόμενη χρονιά. Γιατί ὅμως νά περιμένουμε τήν ἐπόμενη χρονιά. Ἦς γίνουμε τώρα «Μυροφόρες!» Ἦς βάλουμε τά λευκά ροῦχα στήν ψυχὴ μας κι ἄς τή γεμίσομε μέ τό μύρο τῶν ἀρετῶν. Κι ἔτσι ἔτοιμες νά πᾶμε κοντά στό Χριστό, στήν ἐκκλησία τή μέρα τῆς Ἀνάστασης. Καί ποῦ ξέρετε; Μπορεῖ στό δρόμο νά νιώσομε τόση χαρὰ πού νά εἶναι σάν νά Τόν συναντήσαμε καί νά μᾶς εἶπε: «Χαίρετε!».



